

EDUCATION/PEDAGOGY

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2024.2.1>

WYKORZYSTANIE INNOWACYJNYCH TECHNOLOGII W PROCESIE KSZTAŁTOWANIA KOMPETENCJI BADAWCZYCH PRZYSZŁYCH LICENCJATÓW PEDAGOGIKI SPECJALNEJ

Svitlana Zviekova

*absolwentka wydziału pedagogiki ogólnej i pedagogiki specjalnej
Państwowy Uniwersytet Humanitarny w Izmail (Izmail, Ukraina)*

ORCID ID: 0009-0005-6120-2903

zvekovasveta@ukr.net

Adnotacja. We współczesnych warunkach dla pomyślnej kariery wysoko wykwalifikowanego specjalisty niezwykle ważne są cechy społeczne i osobiste, takie jak gotowość do zdecydowanych i celowych działań, ciągła chęć samodoskonalenia i twórczych poszukiwań, zdolność do zwiększania efektywności swojej pracy, działalności, a także umiejętność korzystania z najnowszych technologii informatycznych, które odgrywają znaczącą rolę w różnych sferach życia, w tym w edukacji. Wprowadzenie tych technologii do procesu edukacyjnego przyczynia się do kształtowania kompetencji badawczych przyszłych licencjatów pedagogiki specjalnej. Działalność naukowa stymuluje rozwój analitycznego myślenia, twórczego podejścia do rozwiązywania problemów, a także rozwój odpowiednich cech psychologicznych, takich jak kreatywność i samodzielność. Innowacyjne metody nauczania, takie jak metody case, materiały multimedialne, platformy interaktywne i kursy online, pomagają uczniom zdobywać nową wiedzę i umiejętności w bardziej efektywny i ciekawy sposób. Przyczynia się to do aktywizacji ich stanowiska badawczego, a także umiejętności samodzielnego prowadzenia badań, analizowania informacji i wyciągania wniosków. Innowacyjne technologie otwierają nowe możliwości rozwoju metod naukowych, zwiększając motywację do nauki i integrując wiedzę teoretyczną z zadaniami praktycznymi.

Słowa kluczowe: innowacyjne podejścia, technologia, studia licencjackie, edukacja specjalna, kompetencje badawcze, platformy cyfrowe.

USE OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN THE PROCESS OF FORMING RESEARCH COMPETENCY IN FUTURE BACHELOR'S STUDENTS OF SPECIAL EDUCATION

Svitlana Zviekova

*Postgraduate Student of the Department of General Pedagogy and Special Education
Izmail State University of Humanities (Izmail, Ukraine)*

ORCID ID: 0009-0005-6120-2903

zvekovasveta@ukr.net

Abstract. In modern conditions, social and personal qualities such as readiness for decisive and purposeful actions, constant pursuit of self-improvement and creative exploration, ability to enhance effectiveness in one's activities, as well as proficiency in utilizing cutting-edge information technologies, which play a significant role in various spheres of life including education, are extremely important for the successful career of a highly qualified professional. The integration of these technologies into the educational process contributes to the development of research competency in future bachelor's students of special education. Research activity stimulates the development of analytical thinking, creative problem-solving approaches, and the cultivation of relevant psychological qualities such as creativity and independence. Innovative teaching methods, such as case studies, multimedia materials, interactive platforms, and online courses, assist students in acquiring new knowledge and skills in a more effective and engaging manner. This fosters the activation of their research stance, as well as the ability to independently conduct research, analyze information, and draw conclusions. Innovative technologies open up new opportunities for the development of scientific methods, increasing motivation for learning, and integrating theoretical knowledge with practical tasks.

Key words: innovative approaches, technology, bachelor's students, special education, research competency, digital platforms.

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Світлана Звєкова

*аспірантка кафедри загальної педагогіки і спеціальної освіти
Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)*

ORCID ID: 0009-0005-6120-2903

zvekovasveta@ukr.net

Анотація. У сучасних умовах для успішної кар'єри висококваліфікованого фахівця є надзвичайно важливими соціальні та особистісні якості, такі як готовність до рішучих та цілеспрямованих дій, постійне прагнення до самовдосконалення та творчого пошуку, здатність до підвищення ефективності своєї діяльності, а також вміння використовувати новітні інформаційні технології, котрі відіграють значну роль у різних сферах життя, включаючи освіту. Впровадження цих технологій в освітній процес сприяє формуванню дослідницької компетентності майбутніх бакалаврів спеціальної освіти. Дослідницька діяльність стимулює розвиток аналітичного мислення, творчого підходу до вирішення проблем, а також розвиток відповідних психологічних якостей, таких як креативність та самостійність. Інноваційні методи навчання, наприклад, кейс-методи, мультимедійні матеріали, інтерактивні платформи та онлайн-курси, допомагають студентам отримувати нові знання та навички у більш ефективний та цікавий спосіб. Це сприяє активізації їхньої дослідницької позиції, а також вміння самостійно проводити дослідження, аналізувати інформацію та робити висновки. Інноваційні технології відкривають нові можливості для розвитку наукових методів, підвищення мотивації до навчання та інтеграції теоретичних знань з практичними завданнями.

Ключові слова: інноваційні підходи, технологія, бакалаври, спеціальна освіта, дослідницька компетентність, цифрові платформи.

Вступ. Сучасні трансформації у сфері освіти постають перед педагогічною громадськістю новими викликами у формуванні та розвитку особистості кваліфікованого педагога. Фахівець повинен мати глибоке розуміння методології наукового пізнання, володіти методами науково-педагогічних досліджень та бути озброєним у найновіших технологіях для їх ефективного застосування у навчальному процесі. У сучасному світі інноваційні технології швидко змінюють підходи до навчання та розвитку професійних компетентностей у різних галузях. Освіта, зокрема спеціальна освіта, не є винятком. Формування дослідницької компетентності майбутніх бакалаврів спеціальної освіти є критично важливим для забезпечення їхньої здатності до ефективного вирішення складних завдань, які виникають у професійній діяльності. Інноваційні технології надають нові можливості для розвитку цих компетентностей, забезпечуючи доступ до сучасних наукових знань, інтерактивних методів навчання та інструментів для співпраці.

Інноваційні технології, такі як цифрові платформи, інструменти віртуальної та доповненої реальності, персоналізовані навчальні системи та хмарні сервіси, стають невід'ємною частиною навчального процесу. Вони сприяють розвитку критичного мислення, підвищують мотивацію до навчання та дозволяють студентам інтегрувати теоретичні знання з практичними навичками. Особливо це важливо у спеціальній освіті, де використання таких технологій може значно підвищити ефективність навчання та розвитку професійних компетентностей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій з проблеми. Науковці особливо увагу звертають на висвітлення проблеми впровадження інновацій у освітньому процесі вищої школи (Белкін, 2013; Саух, 2011); до того ж розкривається система формування у майбутніх педагогів дослідницьких умінь (Грубінко, Степанюк, 2016).

Досліджувалося використання інноваційних технологій у ракурсі як викладання, так і навчання в закладах вищої освіти (Кошечко, 2015). Розкривалися теоретичні засади та методичні прийоми застосування таких важливих інструментів професійної підготовки кадрів, як-от інтерактивні технології у навчанні дорослих (Сисоєва, 2011) та інноваційні моделі підвищення кваліфікації управлінських кадрів (Ларіна, 2013).

Не менш важливим є аналіз теоретичного базису формування у студентів науково-дослідницьких умінь з використанням саме інформаційно-комунікаційних технологій (Омельяненко, 2012).

Утім проблема впровадження інноваційних технологій задля формування та розвитку дослідницької компетентності у майбутніх бакалаврів спеціальної освіти потребує більшої деталізації.

Метою дослідження є висвітлити інноваційні технології у формуванні дослідницької компетентності майбутніх бакалаврів спеціальної освіти та розкрити важливість ролі зазначених технологій у процесі професійного становлення фахівців цієї галузі.

Основна частина. Інноваційна освітня практика сприяє підвищенню рівня навчального процесу та забезпечує академічну конкурентоспроможність закладу на ринку освітніх послуг. На нашу думку, інноваційні технології в освіті – це є новаторські методи, що базуються на впровадженні новацій. До того ж інноваційна технологія є ретельно проробленою методикою, що спрямована на досягнення головних цілей освіти, зокрема, підвищення якості навчання.

В. Грубінко та А. Степанюк вказують на такі педагогічні умови для підготовки студентів до дослідницької роботи, що були запропоновані науковцями: застосування інноваційних методів навчання шляхом поєднання дослідницьких, імітаційних та активних елементів; сприяння формуванню раціонального мислення

та рефлексивності; підтримка інноваційної активності як викладача, так і студента; оновлення змістових і практичних аспектів (Грубінко, Степанюк, 2016).

На додаток Г. Омеляненко рекомендує готувати майбутніх фахівців за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій. Вчений підкреслює, що використання передових технологій розширює можливості застосування продуктивних та розвивальних методів навчання з науковим спрямуванням; дає студентам можливість користуватися широким спектром інформації, сприяючи формуванню корисних навичок у дослідницькій діяльності (Омеляненко, 2012).

Підкреслимо, що інноваційний підхід застосовується в поєднанні з компетентністю-орієнтованим підходом, спрямованим на формування ключових компетенцій. Дослідження з підготовки майбутніх бакалаврів проводяться в контексті понять «компетенція» і «компетентність». Так, «компетенція» (від лат. *competere* – досягати, відповідати, підходити) віддзеркалює здатність і готовність використовувати знання та вміння для вирішення професійних завдань у різних галузях, як у специфічних областях знань, так і в галузях, які не мають прямого відношення до конкретних об'єктів. Це також означає здатність та готовність адаптуватися до змінних умов ринку праці і проявляти гнучкість у таких ситуаціях (Черемис, 2006).

На думку І. Беха, термін «компетентність» має широкий спектр значень. У широкому розумінні, компетентна людина – це є та, яка має знання та розуміння у певній галузі. У вузькому розумінні, компетентність означає мати право на авторитетне висловлювання думки як висококваліфікований фахівець у конкретних сферах. Бути компетентним означає вміти застосовувати знання, досвід, волю і емоційний стан для вирішення проблем у специфічних обставинах (Бех, 2009).

З нашої точки зору, компетентнісний підхід передбачає таку організацію навчально-пізнавального процесу, при якій студенти максимально втягнуті у процес отримання знань, стають активними учасниками процесу формування у них професійних та спеціальних компетентностей. Сучасною основою процесу підготовки бакалавра є впровадження інформаційних та комп'ютерних технологій, а відповідно і формування відповідних компетенцій.

Матеріал і методи дослідження. Сутність дослідження полягала в тому, що було теоретично обґрунтовано вплив інноваційних технологій на формування дослідницької компетентності майбутніх бакалаврів спеціальної освіти. Використано методи аналізу, синтезу, порівняння, класифікації, систематизації, узагальнення, що дозволило розкрити, схарактеризувати концепції, теорії та підходи до використання інноваційних технологій в освітньому процесі, а також теоретичні моделі формування дослідницької компетентності. Крім цього були проаналізовані наукові дослідження та емпіричні дані, що підтверджують вплив інноваційних технологій на розвиток дослідницьких навичок студентів.

Насамперед варто акцентувати на тому, що фахова підготовка майбутніх фахівців є важливою не лише для їхньої особистої кар'єри, але й для розвитку суспільства в цілому. Підготовка включає в себе як набуття теоретичних знань, так і формування практичних умінь і навичок, котрі є необхідними для успішної роботи у вибраній професії. У цей період майбутні бакалаври спеціальної освіти отримують можливість ознайомитися з основними принципами та методами своєї майбутньої професії. Це дозволяє сформувати у них чітке уявлення про те, чим вони хочуть займатися у майбутньому, і які навички потрібно розвивати для досягнення успіху. Крім того, фахова підготовка дозволяє майбутнім педагогам отримати перший досвід у вибраній галузі. Це може відбуватися через практичні заняття, стажування, участь у професійних проєктах тощо. Такий досвід є важливим, оскільки він допомагає студентам зрозуміти, як застосовувати отримані знання на практиці і як працювати в реальних умовах.

Для досягнення якісної освіти сьогодення та реалізації особистісного потенціалу потрібно створити сприятливі умови. Ці умови включають вміння генерувати нові ідеї, критичне мислення, здатність до нестандартних рішень і відповідальність за них, командну працездатність, адаптивність до сучасного суспільства і можливість моделювання різних освітніх ситуацій. Реалізація цих умов сприятиме здобуттю та успішному застосуванню знань. Інноваційні освітні технології, що базуються на використанні комп'ютерних засобів, дозволяють значно підвищити продуктивність навчального процесу. Інновації у сфері навчання пов'язані з активним процесом розробки та впровадження нових методів та інструментів для вирішення навчальних завдань у гармонії з класичними традиціями. Це охоплює поєднання традиційних підходів з результатами творчого пошуку, застосування нестандартних та передових технологій, оригінальних ідей та форм організації освітнього процесу.

Освітні інновації включають в себе впровадження сучасних методів та підходів до навчання та організації освітнього процесу:

- 1) використання інноваційних методів та технологій для створення віртуальних навчальних середовищ, які дозволяють студентам вивчати матеріал у зручній та цікавій спосіб;
- 2) упровадження новаторських форматів лекційно-практичних, семінарських занять, що стимулюють активну участь студентів та сприяють глибокому засвоєнню матеріалу;
- 3) використання персоналізованих підходів до навчання, які враховують індивідуальні потреби, здібності та інтереси кожного студента;
- 4) розробка ефективних методів та інструментів оцінки, які враховують не лише знання, а й знання, вміння та навички студентів;
- 5) застосування інтерактивних програм, відео- та аудіоматеріалів для підвищення ефективності навчання та залучення студентів до активної діяльності;

б) створення інноваційних навчальних посібників, курсів та платформ, які відповідають сучасним вимогам та потребам студентів.

Ці інновації спрямовані на розвиток різних аспектів навчання та покликані підвищити ефективність освітнього процесу, сприяти активному залученню студентів у інтелектуально-пізнавальну діяльність та розвитку їхнього потенціалу.

На сучасному ринку освітніх послуг ефективними вважаються інноваційні та інтерактивні методи навчання, які відповідають вимогам сучасної інформатизації вищої школи. Зростає значення творчого підходу до освіти, активізується взаємодія всіх учасників навчального процесу та посилюється самостійність студентів у пошуку знань. Особливо актуальними в цьому контексті стають концепції проблемного та інтерактивного навчання, які включають використання інформаційних технологій. У цьому освітньому процесі майбутні бакалаври спеціальної освіти можуть спілкуватися з викладачами у режимі онлайн, вирішувати творчі завдання, моделювати ситуації та використовувати кейс-методи та методи проєктів. Це сприяє розвитку аналітичного та критичного мислення, а також пошукових навичок. Зокрема, сучасні методи навчання в цій області мають різноманітні способи та прийоми, які враховують загальні та специфічні особливості навчальних дисциплін.

Результати та їх обговорення. Серед інноваційних технологій викладання та інтерактивних прийомів, які часто застосовуються в навчальній роботі з майбутніми бакалаврами спеціальної освіти, можна виокремити наступні: проблемне навчання (стимулювання студентів до активного вирішення проблемних ситуацій, аналізу причин та пошуку рішень); проєктне навчання (організація роботи в групах над конкретними проєктами, що дозволяє студентам застосовувати теоретичні знання на практиці та розвивати творчий потенціал); кейс-метод (вивчення реальних ситуацій з практики з метою аналізу та прийняття обґрунтованих рішень); групова робота (організація колективної діяльності для вирішення завдань та спільного обговорення проблем); дискусії та дебати (стимулювання обміну думками, аргументацію та критичне мислення); використання інтерактивних технологій (застосування інтерактивних дошок, онлайн-платформ для взаємодії та залучення здобувачів вищої освіти до навчального процесу).

При застосуванні технологій активного навчання основний акцент робиться на тому, щоб майбутні фахівці самостійно засвоювали знання та розвивали дослідницьку діяльність у процесі активного й творчого опрацювання навчального матеріалу. Отже, важливо створювати умови, які сприяють розвитку професійної майстерності майбутніх бакалаврів спеціальної освіти за допомогою інноваційних технологій. Це включає такі методи, як проблемні лекції і нетрадиційні семінари, тематичні дискусії, форуми в онлайн-форматі, круглі столи, ділові освітні ігри, тренінги та інші активні форми роботи. Ці методи сприяють активній участі студентів у навчальному процесі, сприяють розвитку їхніх аналітичних, комунікаційних та творчих навичок, а також сприяють кращому засвоєнню навчального матеріалу і підготовці до майбутніх професійних викликів.

Наголосимо на тому, що важливо впроваджувати інноваційні підходи до проведення практичних занять, метою яких є розвиток практичного застосування набутих теоретичних знань шляхом вирішення проблемних ситуацій і завдань. Практичні заняття можуть проводитися у формі екскурсій (в закладах освіти з подальшим обговоренням), майстер-класів, інтерактивних занять (парне взаємонавчання, групова робота, взаємонавчання мікрогруп), тренінгових та ділових ігор, проблемних досліджень тощо.

При організації семінарських занять, слід приділяти увагу таким видам пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти:

1) робота не спрямована на лише зачитування підготовлених доповідей, а на активізацію фахових знань через використання фактичного матеріалу та вміння презентувати його різними способами перед аудиторією;

2) використання форми роботи, яка відома як коментоване читання. Це включає зачитування важливої інформації з первинних джерел, одночасно коментуючи її та розгортаючи дискусію навколо проблемних моментів;

3) стимулювання учасників для генерації нових ідей шляхом організації діяльності у підгрупах, які працюють над ідеями та розробляють нетрадиційні підходи до вирішення завдань;

4) організація презентацій проєктів як результату колективної роботи в невеликих групах. Це сприяє активізації творчого потенціалу майбутніх педагогів, розвитку мотивації та фахових навичок;

5) проведення засідань у форматі «круглих столів», на яких обговорюються актуальні аспекти педагогічної діяльності. Тематика цих зустрічей може бути передбачена заздалегідь або формуватися під час обговорення;

6) організація конференцій з обміну досвідом, спрямованих на обговорення та представлення практичних досягнень учасників з акцентом на можливість їх застосування у педагогічній роботі та індивідуальні особливості діяльності кожного учасника.

Перспективною формою роботи є організація майстер-класів, спрямованих на поглиблення знань та навичок майбутніх бакалаврів спеціальної освіти. Такі майстер-класи надають можливість здобувачам вищої освіти опанувати нові технології, ознайомитися з методиками та авторськими підходами до розв'язання практичних завдань. Однією з ключових переваг майстер-класів є можливість безпосереднього включення у спільну діяльність з досвідченим фахівцем. Це дозволяє студентам не лише дізнатися теоретичні аспекти викладання, але й отримати практичні поради та опрацювати нові методи на практиці. Проведення майстер-класів стимулює дослідницьку компетентність майбутніх бакалаврів спеціальної освіти.

Однією з ефективних методик у системі освіти майбутніх бакалаврів спеціальної освіти стала кейс-технологія. Цей підхід активно використовується для розвитку аналітичного, критичного мислення,

прийняття рішень та співпраці – навичок, які є ключовими для майбутніх фахівців у цій галузі. Кейс-технологія полягає у використанні реальних або ситуаційних прикладів (кейсів), які студенти аналізують, обговорюють та шукають оптимальні рішення. Це може бути застосовано як у навчальному процесі, так і в підготовці до практичної діяльності. Кожен кейс може включати в себе різноманітні аспекти, від теоретичних питань до практичних викликів, що створює реалістичне середовище для навчання.

Однією з переваг кейс-технології є те, що вона дозволяє здобувачам вищої освіти активно залучатися до навчального процесу, розвиваючи свої навички аналізу, дослідницькі компетентності та розв'язання проблем. Крім того, вона сприяє інтерактивності та колективному навчанню, оскільки студенти працюють разом для знаходження оптимальних рішень. Залежно від типу ситуації, що розглядається, виділяють різні типи кейсів, такі як кейс-потреби, кейс-вибір, кризовий кейс, конфліктний кейс, кейс-боротьба, інноваційний кейс та інші. Кожен з цих типів кейсів спрямований на розвиток конкретних навичок та вмій у студентів, а також дає можливість застосовувати теоретичні знання у реальних життєвих ситуаціях, що виникають у професійній діяльності (Ларіна, 2013).

У зв'язку з організацією освітнього процесу в умовах нових суспільних викликів, інноваційні форми дистанційного навчання майбутніх бакалаврів спеціальної освіти стають особливо актуальними. Однією з таких форм є використання формату відеолекцій.

Відеолекція – це є записана лекція на електронний носій, яка використовує мультимедійні додатки для демонстрації змісту лекції. Цей підхід дає можливість студентам отримати доступ до високоякісного навчального матеріалу у будь-який час та в будь-якому місці за допомогою Інтернету. Переваги відеолекцій включають можливість самостійного вивчення матеріалу у зручний для студента час, можливість повторення матеріалу для кращого засвоєння, а також можливість доступу до додаткової інформації та ресурсів через мультимедійні додатки. Цей метод також може бути корисним для здобувачів освіти, які навчаються на заочній формі навчання. Відеолекції можуть бути інтегрованими в онлайн-курси або доступними на спеціальних платформах для навчання.

Вебінар – це є інтерактивний освітній захід у форматі інтернет-навчання. Цей формат навчання дозволяє майбутнім бакалаврам спеціальної освіти брати участь у навчальних заходах, не виходячи з дому чи робочого місця, за допомогою комп'ютера, планшета або смартфона та підключення до Інтернету. Вебінар зазвичай організовується у формі віртуального спілкування між доповідачем (або доповідачами) та учасниками. Доповідач надає навчальний матеріал, підкріплюючи його мультимедійним контентом, таким як презентації, відео або демонстрації програмного забезпечення. Учасники можуть активно взаємодіяти як з доповідачем, так і між собою, використовуючи чат або спеціальні функції для обговорення та відповідей на запитання. Однією з переваг вебінарів є їхня доступність та зручність для учасників, оскільки вони можуть брати участь у навчанні з будь-якого місця, де є Інтернет. Крім того, вебінари можуть бути записані і збережені для подальшого перегляду або використання для навчання (Кошечко, 2015).

Натомість форум є таким інтернет-заняттям, що проводиться в асинхронній взаємодії учасників. Учасники можуть ознайомитися з інформацією на зазначену тему у будь-який зручний для них час, що є дуже важливим з огляду на різний розклад роботи кожного педагога. Кожен учасник може залишати текстові повідомлення, які стають доступними для інших. Наприклад, вони можуть публікувати свої коментарі, задавати уточнюючі запитання, давати відповіді на запитання інших педагогів тощо. Форуми відрізняються від чат-занять тим, що можуть активно функціонувати протягом тривалого часу.

Однією з ключових переваг форумів є їхня асинхронність, що дає учасникам можливість обговорювати питання та ділитися думками в будь-який час, без необхідності одночасного перебування всіх учасників на занятті. Це особливо зручно для педагогів, які мають різні графіки роботи та не можуть призначити спеціальний час для онлайн-зустрічей. Форуми також сприяють поглибленню обговорень та аналізу певних питань, оскільки учасники можуть обмінюватися думками та ідеями в усній формі. Вони можуть бути використані для створення великих обговорень та збірної інформації на певну тему, яка є корисною для всіх учасників.

Висновок. Вплив інноваційних технологій на формування дослідницької компетентності майбутніх бакалаврів спеціальної освіти виявляється в ряді ключових аспектів. По-перше, інноваційні технології надають доступ до новітніх джерел інформації та інструментів для проведення досліджень, що дозволяє студентам отримувати актуальні знання та вміння відповідно до сучасних вимог ринку праці. По-друге, використання інноваційних технологій в навчальному процесі сприяє розвитку критичного мислення, творчості та самостійності студентів. Інтерактивні форми навчання, такі як відеолекції, вебінари, форуми та інші, створюють стимулююче середовище для активної участі студентів у дослідницькій діяльності та обміні ідеями. По-третє, інноваційні методи навчання сприяють розвитку комунікативних навичок студентів, які є важливими для ефективного проведення досліджень та подальшої професійної діяльності.

У цілому, використання інноваційних технологій у навчальному процесі сприяє формуванню дослідницької компетентності майбутніх бакалаврів спеціальної освіти, розширюючи їх можливості в області досліджень, підвищуючи рівень професійної підготовки та підтримуючи їхній успіх у майбутній кар'єрі. Перспективи дослідження полягають у створенні концептуальної моделі використання інноваційних технологій з метою формування дослідницької компетентності майбутнього фахівця.

Список використаних джерел:

1. Белкін І. В. Використання інновацій у навчальному процесі вищої школи. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми, 35, 2013. С. 158–162.
2. Бех І.Д. Теоретико-прикладний сенс компетентнісного підходу у педагогіці. *Виховання і культура*. 2009. № 12 (17, 18). С. 5–7.
3. Грубінко В., Степанюк А. Система формування дослідницьких умінь майбутніх учителів природничих дисциплін. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2016. №2 (56). С. 227–235.
4. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи : монографія / П. Ю. Саух [та ін.] ; ред. П. Ю. Саух. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011.
5. Кошечко Н. Інноваційні освітні технології навчання та викладання у вищій школі. *Педагогіка*. №1 (1), 2015. С. 35–38.
6. Ларіна Н. Б. Інноваційні моделі підвищення кваліфікації управлінських кадрів: навч.-метод. матеріали. Київ : НАДУ, 2013. с. 52.
7. Омеляненко Г. А. Формування науково-дослідницьких умінь студентів засобами інформаційно-комунікаційних технологій: теоретичний аспект. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. 2012. № 3/4. С. 76–78.
8. Сисоєва С. О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник / С.О. Сисоєва; НАПН України, Інст. педагогічної освіти і освіти дорослих. Київ : ВД «ЕКМО», 2011. с. 320.
9. Черемис І. Нові вимоги до спеціаліста: поняття компетентності й компетенції. *Вища освіта України*. 2006. № 2. С. 84–88.

References:

1. Bielkin I. V. (2013) Vykorystannia innovatsii u navchalnomu protsesi vyshchoi shkoly. [The use of innovations in higher education teaching processes]. Suchasni informatsiini tekhnolohii ta innovatsiini metodyky navchannia u pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiia, teoriia, dosvid, problemy, 35, pp. 158–162 [in Ukrainian].
2. Bekh I.D. (2009) Teoretyko-prykladnyi sens kompetentnysnogo pidkhodu u pedahohitsi. The theoretical and applied significance of the competency approach in pedagogy]. Vykhovannia i kultura. № 12 (17, 18). pp. 5–7 [in Ukrainian].
3. Hrubinko V., Stepaniuk A. (2016) Systema formuvannia doslidnytskykh umin maibutnykh uchyteliv pryrodnychykh dystsyplin. [The system of developing research skills of future teachers of natural sciences]. Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii. № 2 (56). pp. 227–235 [in Ukrainian].
4. Innovatsii u vyshchii osviti: problemy, dosvid, perspektyvy (2011) [Innovations in Higher Education: Problems, Experience, Perspectives] : monohrafiia / P. Yu. Saukh [ta in.] ; red. P. Yu. Saukh. Zhytomyr : Vyd-vo ZhDU im. I. Franka. [in Ukrainian].
5. Koshechko N. (2015) Innovatsiini osvitni tekhnolohii navchannia ta vykladannia u vyshchii shkoli. [Innovative Educational Technologies of Teaching and Learning in Higher Education]. Pedahohika. №1 (1), pp. 35–38 [in Ukrainian].
6. Larina N. B. (2013) Innovatsiini modeli pidvyshchennia kvalifikatsii upravlinskykh kadriv [Innovative Models of Qualification Enhancement for Managerial Personnel] : navch.-metod. materialy. Kyiv : NADU, p. 52 [in Ukrainian].
7. Omelianenko H.A. (2012) Formuvannia naukovo-doslidnytskykh umin studentiv zasobamy informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii [Formation of Scientific Research Skills of Students through Information and Communication Technologies]: teoretychnyi aspekt. Neperervna profesiina osvita: teoriia i praktyka. № 3/4. pp. 76–78 [in Ukrainian].
8. Sysoieva S. O. (2011) Interaktyvni tekhnolohii navchannia doroslykh [Interactive Learning Technologies for Adults]: navchalnometodychnyi posibnyk / S.O. Sysoieva; NAPN Ukrainy, Int. pedahohichnoi osvity i osvity doroslykh. Kyiv : VD «EKMO», p. 320 [in Ukrainian].
9. Cheremys I. (2006) Novi vymohy do spetsialista: poniattia kompetentnosti y kompetensii. [New Requirements for Specialists: Notions of Competence and Competency]. Vyshcha osvita Ukrainy. № 2. pp. 84–88 [in Ukrainian].